

АНАЛІЗ ПЕРЕВАГ ТА МОЖЛИВИХ РИЗИКІВ ВАКЦИНАЦІЇ (ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ)

Подгайна М.В., Проценко О.В.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

economica@ukr.net

Імунізація населення — це основа збереження суспільного здоров'я. Імунізація шляхом вакцинації має на меті значне зниження частоти захворювань, що викликаються різними збудниками. На даний час не існує вакцин від всіх видів інфекцій, але до багатьох з них створені і успішно застосовуються дані методи захисту, наприклад, вакцини проти туберкульозу, гепатиту, коклюшу, дифтерії, правця, сказу, поліомієліту, краснухи, вітряної віспи, епідемічного паротиту, кору і інші. Вся історія людства невіддільна від чисельних епідемій, що постійно виникали на нашій планеті.

Основні стратегічні цілі та напрямки діяльності галузі охорони здоров'я щодо планової вакцинопрофілактики населення країн світу визначено в Глобальному плані дій по відношенню до вакцин, який було затверджено 26 травня 2012 р. на 65 сесії Всесвітньої асамблеї охорони здоров'я. Цим документом період 2011-2020 рр. проголошується Десятиріччям вакцин.

До найважливіших завдань Глобального плану дій відноситься покращення здоров'я, завдяки поширенню до 2020 року і наступного періоду всебічних переваг від імунізації населення. Проаналізувавши наукові статті та дані щодо вакцинації, нами встановлено, що науковці з усього світу працюють над створенням нових вакцин, максимально безпечних і ефективних, як приклад можна назвати: ДНК-вакцини; “мозаїчна” вакцина; вакцина проти вірусу імунодефіциту; вакцина у формі пластира з мікроголками від грипу; “їстівні” вакцини; вакцина по принципу “льодяникової технології”; універсальна вакцина. Крім того, йде постійне вивчення і покращення вже існуючих препаратів - вакцин.

Одночасно, можна виділити деякі загальні твердження противників вакцинації, а саме: зменшення чи збільшення тієї чи іншої епідемії практично незалежить від загальної вакцинації населення чи відмови від неї; щеплення руйнує природний імунітет; вакцини містять токсичні речовини, так як сучасні технології не дозволяють зробити їх чистими у повному обсязі; деякі вакцини і їх вплив на організм до цих пір ще достатньо вивчені.

Разом з тим встановлено, що ефективність сучасних вакцин наближається досить висока; щеплення від деяких захворювань дають імунітет на все життя; наслідки від вірусної хвороби можуть бути економічно обтяжливими та мати тяжкий перебіг; щеплення дають імунній системі додаткову інформацію щодо вірусних агентів.

Підсумовуючи, варто зазначити, доцільність та необхідність вакцинації населення на глобальному рівні підтверджується багатьма міжнародними дослідженнями, результати яких визнані науковою спільнотою та фахівцями системи охорони здоров'я, як достовірні. У світовій практиці забезпечення повного охоплення населення вакцинацією здійснюється шляхом провадження та функціонування наступних засад:

- активна просвітницька діяльність міжнародних та урядових комісій, що пропагують вакцинацію;
- безоплатне та безперебійне забезпечення вакцинами;
- потужна державна підтримка біотехнологічної галузі, винайдення нових вакцин та удосконалення наявних, наукові розробки з отримання комбінованих вакцин.

Подальші дослідження за даною тематикою включатимуть розширення та оновлення аналітичних даних, опублікованих вітчизняними науковцями, щодо рівня охоплення населення вакцинацією в Україні та аналіз сучасного вітчизняного ринку вакцин.